

Vyplňujte jen bílé kolonky!

Formulář vyplňujte na počítači; kolonky se zvětší automaticky podle množství textu.

NETECHNICKÉ SHRNUTÍ PROJEKTU POKUSŮ

Název projektu pokusu
Testování farmakokinetiky, farmakodynamiky a protinádorové aktivity biologicky účinných protinádorových, radioaktivně značených i neznačených látek a nanomateriálů.

Doba trvání projektu pokusu do 05/2024
Klíčová slova - maximálně 5 protinádorové látky, nanomateriály, cytotoxicita, farmakokinetika, farmakodynamika, animálne nádorové modely

Účel projektu pokusu - označte jej křížkem (x) do prázdného polička

	základní výzkum
X	translační nebo aplikovaný výzkum
	vývoj, výroba nebo zkoušení kvality, účinnosti a nezávadnosti léčiv, potravin, krmiv a jiných látek nebo výrobků ochrana přírodního prostředí v zájmu zdraví a dobrých životních podmínek lidí nebo zvířat
	zachování druhů
	vyšší vzdělávání nebo odborná příprava
	trestní řízení a jiné soudní řízení

Cíle projektu pokusu (např. řešené vědecké neznámé nebo vědecké či klinické potřeby)

Cílem projektu pokusu je *in vivo* testování protinádorové aktivity, farmakokinetiky a farmakodynamiky biologicky aktivních látek a nanomateriálů (potenciálně nových léčiv).

Pravděpodobné potenciální přínosy projektu pokusu (jak by mohlo být dosaženo pokroku ve vašem vědním oboru nebo jaký přínos by z něj člověk či zvířata mohli mít)

Uvedené *in vivo* studium testovaných biologicky aktivních látek a nanočástic bude sloužit k vyhodnocení využitelnosti těchto látek jako potenciálních diagnostik nebo terapeutik nádorových onemocnění.

Druhy a přibližné počty zvířat, jejichž použití se předpokládá

Studie bude provedena zejména na inbredních kmenech myší DBA-2, Balb/c, NMRI, C57BL-6, SCID, NSG a nude myších, v případě potkanů půjde zejména o kmeny Wistar, Copenhagen. V průběhu řešení projektu (2019-2024) plánujeme použít max. 600 laboratorních myší a 200 potkanů ročně. Toto množství odpovídá našemu projektovému plánu a potřebě statistického zhodnocení výsledků. Je rovněž doporučováno registračními autoritami.

Jaké jsou očekávané nežádoucí účinky u zvířat? Jaká je navrhovaná míra závažnosti? Jak bude se zvířaty naloženo po skončení pokusu?

Očekávané nežádoucí účinky u zvířat:

- mírné, dávkování léčiv je v maximální tolerované dávce a nižší

Navrhovaná míra závažnosti pokusu:

- střední

Eutanazie bude vykonána po skončení pokusu:

- zlomením vazu: může se vykonávat v celkové anestezii nebo bez celkové anestezie,
- dekapitaci: může se vykonávat v celkové anestezii nebo bez celkové anestezie (bez využití celkové anestezie za účelem získání chemicky (anestetikum) nekontaminovaných tělních tekutin, orgánů a nepoškozeného mozkového tkání)
- vykřvením v celkové anestezii (*plexus axillaris, v. cava caudalis*).
- předávkováním anestetik

Ověření smrti laboratorního zvířete:

- trvale zastavení krevního oběhu (přiložením prstu na hrudní kost není cítit srdeční úder)
- zvíře nemá dýchací pohyby (hrudní koš se neroztahuje)
- zvíře má fixované oční bulvy (oči se nepohybují) a permanentní rozšíření očních pupil (nereagují na světelný podnět)
- vymizení rohovkového reflexu (po jemném dotyku prstem na rohovku uhnuté zvíře nereaguje mrknutím)

Kadavery budou likvidovány firmou SITA CZ s.r.o.

Uplatňování 3R (replacement, reduction, refinement)

Nahrazení používání zvířat: Uveďte, proč je nutné použít zvířata a proč nemohou být využity alternativy bez použití zvířat.

Pokusná zvířata budou použita k preklinickému *in vivo* testování biologicky aktivních látek a nanočástic (potencionálně nových léčiv). Studium jejich protinádorové a fotodynamické aktivity, farmakokinetiky a farmakodynamiky v živém organismu nemůže být jinou metodou plně nahrazeno.

Omezení používání zvířat: Vysvětlete, jak lze zajistit použití co nejmenšího počtu zvířat.

Jednotlivé pokusy budou probíhat striktně v souladu s dodržováním pravidla 3R a experimentální zvířata budou vydávána jen proti platnému projektu pokusu. Denně kontrola zdravotního stavu myší/potkanů (klinické vyšetření), hodnocení krevního obrazu pro zjištění efektu léčby (dle potřeby), zpracování odebraných vzorků v co nejkratší době. Zvířata budou rozdělena do skupin a u jednotlivých zákroků bude asistovat ošetřovatel. Pokusná zvířata budou umístěna ve skupinách v systému IVC v období karantény a návyku (min. 5 dní), a poté v systému otevřených klecí nebo ponechána v IVC (především imunodeficientní kmény). Chovná klec se bude 1 x týdně kompletně měnit. Zvířata budou mít přístup ke krmení (KKZ-ST1) i napájení *ad libitum* a součástí vybavení chovné klece budou i hračky a prolézačky. Výměna podeštýlk chovných kleců bude probíhat dle potřeby, nejméně však 1x týdně. Stejně tak výměna vody (celá láhev) bude prováděna 1 x týdně. Po ukončení pokusu budou myši usmrcené a kadavery zlikvidované v zařízení SITA CZ a. s.

Šetrné zacházení se zvířaty: Vysvětlete volbu druhu zvířat a proč se v případě tohoto zvířecího modelu jedná o nejšetrnější použití z hlediska vědeckých cílů.

Vysvětlete obecná opatření, která budou přijata za účelem snížení újmy způsobené zvířatům na minimum.

Studie bude provedena zejména na inbredních kmenech myší DBA-2, Balb/c, NMRI, C57BL-6, SCID, NSG a nude myších, v případně potkanů půjde zejména o kmeny Wistar, Copenhagen. Jde o zvířata, na kterých budou realizované modely syngenních myších a potkaních nádorů a xenotransplantátů lidských tumorů. Většina nádorových modelů bude realizovaná na samicích těchto kmeneů (s výjimkou karcinomů prostaty) z důvodu menší agresivity a sebepoškozování. Zvířata budou v kvalitě SPF. Všechny testované látky budou před *in vivo* použitím testované na *in vitro* buněčných systémech. Pro aplikaci zvířatům budou vybrány pouze ty, s prokázaným *in vitro* efektem. Způsob a schéma aplikace se bude opírat o předchozí *in vivo* experimenty na myších s podobnými látkami. Všichni pracovníci jsou odborně způsobilí pro práci s laboratorními zvířaty a mají příslušné osvědčení nebo nad osobami, které budou provádět pokus na pokusních zvířatech, péči o pokusná zvířata, nebo usmrcování pokusních zvířat zajistí vedoucí projektu pokusů nebo uživatel pokusních zvířat dohled, dokud uvedená osoba neprokáže požadovanou kvalifikaci. Po operačním výkonu budou zvířatům, dle potřeby, nejméně 5 dní podávány analgetika injekčně nebo v napájecí vodě a antibiotika (dle volby antibiotika a potřeby). Zvířata krátce po operačním výkonu budou ustájená v samostatné dobře větrané místnosti s teplotou okolí min. 25 °C. V tomto období bude vykonaná infuzní terapie krystaloidními roztoky v dávce 10 ml/kg i. v. (nebo Ringerův roztok v dávce 20-30 ml/kg s.c. nebo i.v.), obvykle do úplného probuzení a nástupu polykacího reflexu. Denní kontrola zdravotního stavu bude spočívat v kontrole hojení operační rány a její toaletě, sledování přirozeného chování, vážení zvířat a vykonávání neurologických vyšetření.